

Завдання
для учасників III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
8 КЛАС
Максимальний час виконання завдань – 4 години
Максимальна кількість балів – 96

I. Прочитайте неправильні твердження. Запишіть їх правильно, змінюючи одну або дві цифри в кожному твердженні. *Кожне правильно записане твердження – 1 бал. Всього – 10 балів.*

1. На початку пізнього палеоліту (близько 150 тис. років тому) на території Європи з'явилася людина розумна, залишки якої вперше знайдено у печері Кро-Маньйон, що в сучасній Франції.
2. Близько 3100 р. до н. е. (в кінці III тис. до н. е.) між Верхнім та Нижнім Єгиптом розгорнулося протистояння, що закінчилося перемогою правителя Верхнього Єгипту Міни і утворенням єдиної сильної держави.
3. Персько-грецькі війни тривали від 500 до 449 рр. до н. е. й ознаменувалися кількома помітними подіями: у 500 р. до н. е. відбулася Марафонська битва, у 480 р. до н. е. – битва у Фермопільській ущелині, а в 449 р. до н. е. – битва біля міста Платеї та мису Мікале.
4. Царський етап в історії Давнього Риму тривав майже 3,5 століття: упродовж 753–509 рр. до н. е.
5. Історія Середніх віків у Західній Європі охоплювала період, що тривав упродовж понад 15-ти століть: від 395 р. – дати падіння Західної Римської імперії до 1492 р. – дати початку Великих географічних відкриттів.
6. Історія Візантійської імперії розпочалася у 395 р. і тривала понад тисячоліття, до 1204 р., коли її столицю Константинополь захопила армія турецького султана Мехмеда II Завойовника.
7. Утворення Делійського султанату в Індії відбулося у 1206 р., що на 888 років пізніше, аніж започаткування правління династії Тан у Китаї.
8. В XIII ст. у Європі відбулося кілька помітних подій: ухвалення імператором Карлом IV «Золотої булли»; розгортання повстання Уота Тайлера в Англії; укладення Кальмарської унії між Данією, Швецією та Норвегією.
9. За 150 років до завершення війни Червоної та Білої троянд в Англії відбулося ухвалення Кревської унії між Польським королівством і Великим князівством Литовським.
10. В 1540 р. у релігійному житті Європи відбулися дві помітні події: ухвалення Акта про супрематію, що започаткував реформацію в Англії, та утворення Ігнатієм Лойолою «Товариства Ісуса», що взялося обстоювати інтереси католицької церкви.

II. Прочитайте твердження і крилаті вислови. Назвіть імена й прізвища відомих історичних постатей, використовуючи для упізнання твердження, позначені римськими цифрами. Установіть відповідності між іменами й прізвищами упізнаних історичних постатей та мовленими ними крилатими висловами, позначеними арабськими цифрами. Коротко, двома-трьома реченнями, поясніть, з приводу котрих подій чи явищ могли бути мовлені ті вислови. Відповідь запишіть за схемою: ім'я та прізвище, римська цифра, арабська цифра, пояснення історії вислову. *Упізнання кожного імені й прізвища, установлення кожної відповідності між іменем і прізвищем, твердженням та крилатим висловом – 1 бал. Пояснення історії кожного крилатого вислову – від 0 до 2 балів. Всього – 18 балів.*

- I. Професор, ректор Празького університету; ідеолог чеської Реформації.
 - II. Ініціатор реформи календаря; автор книг «Записки про галльську війну», «Записки про громадянські війни».
 - III. Князь; ініціатор спорудження «змієвих валів» для оборони кордонів держави від печенігів; ініціатор спорудження першого великого кам'яного храму у місті Києві.
 - IV. Князь; ініціатор численних походів проти половців; прихильник міждинастичних шлюбів; автор творів літератури та права.
 - V. Князь; об'єднувач Галицького і Волинського князівств; «самодержець землі Руської».
 - VI. Учень Аристотеля; полководець; переможець персів та інших народів.
1. «Сріблом і золотом не здобуду собі дружини, а з дружиною здобуду срібло і золото».
 2. «Як над землею не бувати двом сонцям, так над Азією не панувати двом царям».
 3. «Не забувайте того доброго, що вмієте, а чого не вмієте – того навчайтеся».

4. «О, свята простота!».
5. «Жереб кинуто!»
6. «Не вбивши бджіл, не поласуєш медом».

III. Розгляньте порівняльну таблицю. Зіставте і порівняйте вказані історичні явища. У ті сектори, які із сусідніми не перетинаються, запишіть неповторні (відмінні) ознаки. У виокремлений товстими лініями сектор запишіть спільні ознаки. *Кожне правильно вказане твердження – 1 бал. Всього – 15 балів.*

Відкриття Христофором Колумбом Америки		Відкриття Васко да Гамою морського шляху в Індію	
1.	1.	1.	1.
2.	2.	2.	2.
3.	3.	3.	3.
4.	4.	4.	4.
5.	5.	5.	5.

IV. Розгляньте фрагменти зображень історико-культурних пам'яток. Впізнайте кожен із пам'яток. Визначте автора, час, місце створення пам'ятки. Коротко, у межах 3-ти речень, опишіть вигляд тих елементів пам'ятки, яких не вистачає. *Визначення часу, місця та авторства кожної пам'ятки – 3 бали (1 бал за кожен показник). Опис елементів кожної пам'ятки, яких не вистачає – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 – відсутність відповіді, 1–2 бали – відповідь часткова, 3 бали – відповідь повна). Всього – 12 балів.*

1

2

V. Розкрийте зміст теоретичного питання: «Утворення Кримського ханства та його вплив на український історичний процес середини XV – XVII століть».

Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії:

- відповідність змісту викладу умові завдання – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1-2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю);
- знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – від 0 до 3 балів;
- з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – від 0 до 3 балів;
- логічність та послідовність викладу матеріалу – від 0 до 3 балів;
- наявність висновків – від 0 до 3 балів;
- виявлення загальної ерудиції – від 0 до 3 балів;
- дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

VII. Розгляньте історичні карти. Впізнайте країну, що її зображено на тих картах. Визначте, який період історії впізнаної країни проілюстровано на кожній карті. Заповніть легенди карт, вказуючи необхідні умовні позначення. *Впізнання країни – 1 бал. Визначення періодів – 2 бали (за кожну карту – 1 бал). Заповнення легенд карт – 3 бали за кожну карту. Всього – 9 балів.*

<p>Назва країни.</p>	
<p>Періоди історії впізнаної країни</p>	
<p>Карта 1.</p> <p>Карта 2.</p>	
<p style="text-align: center;">КАРТА 1</p> 	<p style="text-align: center;">КАРТА 2</p>
<p style="text-align: center;">УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ</p>	
<p style="text-align: center;">КАРТА 1</p>	<p style="text-align: center;">КАРТА 2</p>
Empty space for legend of Карта 1	Empty space for legend of Карта 2

Завдання для учасників III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії

9 КЛАС

Максимальний час виконання завдань – 4 години

Максимальна кількість балів – 97

I. Прочитайте неправильні твердження. Запишіть їх правильно, змінюючи одну або дві цифри в кожному твердженні. Запишіть новоутворені правильні твердження. *Кожне правильно записане твердження – 1 бал. Всього – 10 балів.*

1. На початку пізнього палеоліту (близько 150 тис. років тому) на території Європи з'явилася людина розумна, залишки якої вперше знайдено у печері Кро-Маньйон, що в сучасній Франції.
2. Близько 3100 р. до н. е. (в кінці III тис. до н. е.) між Верхнім та Нижнім Єгиптом розгорнулося протистояння, що закінчилося перемогою правителя Верхнього Єгипту Міни і утворенням єдиної сильної держави.
3. У 206 р. до н. е. в Давньому Китаї закінчився 30-ти річний період правління династії Цінь.
4. Персько-грецькі війни тривали від 500 до 449 рр. до н. е. й ознаменувалися кількома помітними подіями: у 500 р. до н. е. відбулася Марафонська битва, у 480 р. до н. е. – битва у Фермопільській ущелині, а в 449 р. до н. е. – битва біля міста Платеї та мису Мікале.
5. Царський етап в історії Давнього Риму тривав майже 3,5 століття: упродовж 753–509 рр. до н. е.
6. Історія Середніх віків у Західній Європі охоплювала період, що тривав упродовж 15-ти століть і поєднував раннє (кінець V – IX ст.), зріле або високе (X – XIII ст.) та пізнє (XIV – кінець XV ст.) Середньовіччя.
7. Історія Візантійської імперії розпочалася у 395 р. і тривала понад тисячоліття, до 1204 рр., коли її столицю Константинополь захопила армія турецького султана Мехмеда II Завойовника.
8. Упродовж другої половини XVIII ст. з інтервалом у десятиліття відбулася низка помітних подій всесвітньої історії: у 1763 р. закінчилася Семилітня війна; у 1773 р. розпочалося повстання під керівництвом Омеляна Пугачова в Росії; у 1783 р. закінчилася війна за незалежність Сполучених Штатів Америки, а також Росія поглинула Кримське ханство; в 1793 р. відбувся III-й поділ Речі Посполитої.
9. Велика Французька революція розгорталася упродовж десятиріччя: від 9. 11. 1789 р. – дати захоплення Бастилії до 9. 11. 1799 р. – дати встановлення консульства.
10. У 2015 році в Європі відзначатимуться помітні історичні дати: 900-річчя ухвалення Великої хартії вольностей в Англії; 600-річчя вшанування пам'яті Яна Гуса; 150-річчя завершення роботи Віденського конгресу; 200-річчя утворення Священного союзу Росії, Пруссії та Австрії.

II. Прочитайте твердження і крилаті вислови. Назвіть імена й прізвища відомих історичних постатей, використовуючи для упізнання твердження, позначені римськими цифрами. Установіть відповідності між іменами й прізвищами упізнаних історичних постатей та мовленими ними крилатими висловами, позначеними арабськими цифрами. Коротко, двома-трьома реченнями, поясніть, з приводу котрих подій чи явищ могли бути вжиті ті вислови. Відповідь запишіть за схемою: ім'я та прізвище, римська цифра, арабська цифра, пояснення історії вислову. *Упізнання кожного імені й прізвища, установлення кожної відповідності між іменем і прізвищем, твердженням та крилатим висловом – 1 бал. Пояснення історії кожного крилатого вислову – від 0 до 2 балів. Всього – 18 балів.*

- I. Ініціатор започаткування спорудження амфітеатру на 50 тис. глядачів – Колізею.
- II. Доктор богослов'я; автор перекладу Біблії німецькою мовою.
- III. Філософ, історик, поет, драматург; почесний представник Петербурзької академії наук; автор творів «Республіканські ідеї», «Філософські листки».
- IV. Князь; ініціатор спорудження «змівих валів» для оборони від печенігів; ініціатор спорудження першого великого кам'яного храму у місті Києві.
- V. Політик, меценат; князь Священної Римської імперії; кавалер ордена Андрія Первозванного; ініціатор надання Києво-Могилянській колегії статусу академії; автор творів «Дума», «Горе тій чайці».
- VI. Поет, драматург; громадський діяч; учасник російсько-турецької війни 1806–1812 рр.,

зокрема облоги Ізмаїла; член масонської ложі «Любов до істини».

1. «Чинити супроти сумління небезпечно. Я на цьому стою й інакше не можу».
2. «Любов к отчизні де героїть, там сила вража не устоїть, там грудь сильніша від гармат».
3. «Я не згоден із тим, що ви говорите, але буду до останньої краплини крові захищати ваше право висловити свою думку».
4. «Що то за народ, коли про свою користь не дбає і очевидній небезпеці не запобігає? Такий народ ... подобиться ... нетямущим тваринам».
5. «Гроші не пахнуть!».
6. «Сріблом і золотом не здобуду собі дружини, а з дружиною здобуду срібло і золото».

III. Розгляньте порівняльну таблицю. Зіставте і порівняйте вказані історичні явища. У ті сектори, які із сусідніми не перетинаються, запишіть неповторні (відмінні) ознаки. У виокремлений товстими лініями сектор запишіть спільні ознаки. *Кожне правильно вказане твердження – 1 бал. Всього – 15 балів.*

Національно-визвольна війна Нідерландів		Війна за незалежність Сполучених Штатів Америки
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.

IV. Розгляньте фрагменти зображень історико-культурних пам'яток. Впізнайте кожну із пам'яток. Визначте автора, час, місце створення пам'ятки. Коротко, у межах 3-ти речень, опишіть вигляд тих елементів пам'ятки, яких не вистачає. *Визначення часу, місця та авторства кожної пам'ятки – 3 бали (1 бал за кожен показник). Опис елементів кожної пам'ятки, яких не вистачає – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 – відсутність відповіді, 1–2 бали – відповідь часткова, 3 бали – відповідь повна). Всього – 12 балів.*

1

2

V. Розкрийте зміст теоретичного питання: «Діяльність українських козаків на службі європейських монархів у XVI – XVIII століттях».

Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії:

- відповідність змісту викладу умові завдання – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1-2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю);
- знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – від 0 до 3 балів;
- з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – від 0 до 3 балів;
- логічність та послідовність викладу матеріалу – від 0 до 3 балів;
- наявність висновків – від 0 до 3 балів;
- виявлення загальної ерудиції – від 0 до 3 балів;
- дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

VII. Розгляньте історичні карти. Впізнайте країну, що її зображено на тих картах. Визначте, який період історії впізнаної країни проілюстровано на кожній карті. Заповніть легенди карт, вказуючи необхідні умовні позначення. *Впізнання країни – 1 бал. Визначення періодів – 2 бали (за кожну карту – 1 бал). Заповнення легенд карт – 3 бали за кожну карту. Всього – 9 балів.*

Назва країни.
Періоди історії впізнаної країни
Карта 1.
Карта 2.

КАРТА 1	УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ
	

КАРТА 2	УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ
	

Завдання для учасників III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії

10 КЛАС

Максимальний час виконання завдань – 4 години

Максимальна кількість балів – 96

I. Прочитайте неправильні твердження. Запишіть їх правильно, змінюючи одну або дві цифри в кожному твердженні. Запишіть новоутворені правильні твердження. *Кожне правильно записане твердження – 1 бал. Всього – 10 балів.*

1. Близько 3100 р. до н. е. (в кінці III тис. до н. е.) між Верхнім та Нижнім Єгиптом розгорнулося протистояння, що закінчилося перемогою правителя Верхнього Єгипту Міни і утворенням єдиної сильної держави.
2. Персько-грецькі війни тривали від 500 до 449 рр. до н. е. й ознаменувалися кількома помітними подіями: у 500 р. до н. е. відбулася Марафонська битва, у 480 р. до н. е. – битва у Фермопільській ущелині, а в 449 р. до н. е. – битва біля міста Платеї та мису Мікале.
3. Царський етап в історії Давнього Риму тривав майже 3,5 століття: упродовж 753–509 рр. до н. е.
4. Історія Середніх віків у Західній Європі охоплювала період, що тривав упродовж 15-ти століть і поєднував раннє (кінець V – IX ст.), зріле або високе (X – XIII ст.) та пізнє (XIV – кінець XV ст.) Середньовіччя.
5. Утворення Делійського султанату в Індії відбулося у 1206 р., що на 888 років пізніше, аніж започаткування правління династії Тан у Китаї.
6. У 2018 році в Європі відзначатимуться вікопомні історичні дати: 460-річчя початку правління Єлизавети I Тюдор в Англії; 450-річчя розгромлення англійцями «Непереможної армади»; 420-річчя завершення релігійних воєн у Франції й ухвалення Нантського едикту; 410-річчя початку та 370-річчя завершення Тридцятилітньої війни.
7. У 2015 році в Європі відзначатимуться помітні історичні дати: 700-річчя ухвалення Великої хартії вольностей в Англії; 600-річчя вшанування пам'яті Яна Гуса; 150-річчя завершення роботи Віденського конгресу; 200-річчя утворення Священного союзу Росії, Пруссії та Австрії.
8. У 1861 р. відбулася низка важливих подій всесвітньої історії: скасування кріпацтва у Росії; розгортання громадянської війни у США, а через 20-ть років – проголошення Німецької імперії; завершення об'єднання Італії; утворення Паризької комуни та обрання канцлером Отто Бісмарка у Німеччині.
9. Упродовж останнього десятиліття XIX ст. у світі щороку здійснювалися декілька важливих наукових і технічних відкриттів, зокрема в 1891 р. Вільгельм Рентген дослідив властивості короткохвильового електромагнітного випромінювання, Гульєльмо Марконі та Олександр Попов одночасно сконструювали радіоприймачі, а брати Луї Жан та Огюст Люм'єри продемонстрували перший кіносеанс.
10. Упродовж 1901 р. у світі розпочалися та відбулися декілька важливих подій: друга марокканська криза, сінхайська революція у Китаї, італійсько-турецька війна та ухвалення нової конституції Греції.

II. Прочитайте твердження і крилаті вислови. Назвіть імена й прізвища відомих історичних постатей, використовуючи для упізнання твердження, позначені римськими цифрами. Установіть відповідності між іменами й прізвищами упізнаних історичних постатей та мовленими ними крилатими висловами, позначеними арабськими цифрами. Коротко, двома-трьома реченнями, поясніть, з приводу котрих подій чи явищ могли бути вжиті ті вислови. Відповідь запишіть за схемою: ім'я та прізвище, римська цифра, арабська цифра, пояснення історії вислову. *Упізнання кожного імені й прізвища, установлення кожної відповідності між іменем і прізвищем, твердженням та крилатим висловом – 1 бал. Пояснення історії кожного крилатого вислову – від 0 до 2 балів. Всього – 18 балів.*

- I. Герцог, генералісимус, депутат Генеральних штатів, єпископ, кардинал; автор твору «Політичний заповіт».
- II. Ініціатор створення військово-польових судів, проведення аграрної реформи; українофоб.
- III. Філософ, поет, музикант, співець; учитель; пророк часу своєї смерті.

IV. Поет, художник; громадський діяч; автор дев'яти російськомовних повістей; ініціатор видання «Букваря» – посібника для навчання у недільних школах України.

V. Громадський діяч; поет, етнограф; співорганізатор Київської громади, Південно-Західного відділення Російського географічного товариства.

VI. Юрист; завзятий книголюб; співзасновник Республіканської партії.

1. «Якщо не вважати рабство злом, то зла у світі взагалі не існує».
2. «В своїй хаті – своя й правда, і сила, і воля».
3. «Душу й тіло ми положим за нашу свободу, і покажем, що ми, браття, козацького роду».
4. «Світ ловив мене, та не спіймав».
5. «Вам потрібні великі потрясіння, а нам потрібна велика Росія».
6. «Моєю першою метою була велич короля, моєю другою метою була велич держави».

III. Розгляньте порівняльну таблицю. Зіставте і порівняйте вказані історичні явища. У ті сектори, які із сусідніми не перетинаються, запишіть неповторні (відмінні) ознаки. У виокремлений товстими лініями сектор запишіть спільні ознаки. *Кожне правильно вказане твердження – 1 бал. Всього – 15 балів.*

Англійська революція середини XVII століття		Французька революція кінця XVIII століття
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.

IV. Розгляньте фрагменти зображень історико-культурних пам'яток. Впізнайте кожен із пам'яток. Визначте автора, час, місце створення пам'ятки. Коротко, у межах 3-ти речень, опишіть вигляд тих елементів пам'ятки, яких не вистачає. *Визначення часу, місця та авторства кожної пам'ятки – 3 бали (1 бал за кожен показник). Опис елементів кожної пам'ятки, яких не вистачає – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 – відсутність відповіді, 1–2 бали – відповідь часткова, 3 бали – відповідь повна). Всього – 12 балів.*

1

2

V. Розкрийте зміст теоретичного питання: «Справа українського університету в контексті українсько-польських відносин кінця XIX – початку XX століття».

Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії:

- відповідність змісту викладу умові завдання – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1-2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю);
- знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – від 0 до 3 балів;
- з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – від 0 до 3 балів;
- логічність та послідовність викладу матеріалу – від 0 до 3 балів;
- наявність висновків – від 0 до 3 балів;
- виявлення загальної ерудиції – від 0 до 3 балів;
- дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

VII. Розгляньте історичні карти. Впізнайте країну, що її зображено на тих картах. Визначте, який період історії впізнаної країни проілюстровано на кожній карті. Заповніть легенди карт, вказуючи необхідні умовні позначення. *Впізнання країни – 1 бал. Визначення періодів – 2 бали (за кожну карту – 1 бал). Заповнення легенд карт – 3 бали за кожну карту. Всього – 9 балів.*

Назва країни.

Періоди історії впізнаної країни

Карта 1.

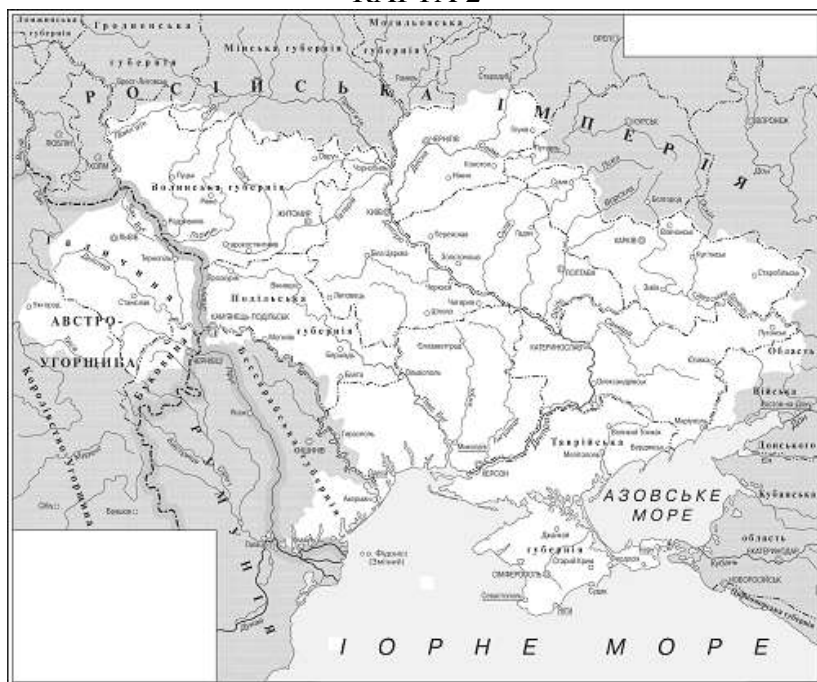
Карта 2.

КАРТА 1

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

КАРТА 2

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Завдання для учасників III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії

11 КЛАС

Максимальний час виконання завдань – 4 години

Максимальна кількість балів – 96

I. Прочитайте неправильні твердження. Запишіть їх правильно, змінюючи одну або дві цифри в кожному твердженні. Запишіть новоутворені правильні твердження. *Кожне правильно записане твердження – 1 бал. Всього – 10 балів.*

1. Близько 3100 р. до н. е. (в кінці III тис. до н. е.) між Верхнім та Нижнім Єгиптом розгорнулося протистояння, що закінчилося перемогою правителя Верхнього Єгипту Міни і утворенням єдиної сильної держави.
2. У 206 р. до н. е. в Давньому Китаї закінчився 30-ти річний період правління династії Цинь.
3. Персько-грецькі війни тривали від 500 до 449 рр. до н. е. й ознаменувалися кількома подіями: у 500 р. до н. е. відбулася Марафонська битва, у 480 р. до н. е. – битва у Фермопільській ущелині, у 449 р. до н. е. – битва біля міста Платеї та мису Мікале.
4. У 2018 році в Європі відзначатимуться вагомими історичними датами: 460-річчя початку правління Єлизавети I Тюдор в Англії; 450-річчя розгромлення англійцями «Непереможної армади»; 420-річчя завершення релігійних воєн у Франції й ухвалення Нантського едикту; 410-річчя початку та 370-річчя завершення Тридцятилітньої війни.
5. У 2015 році в Європі відзначатимуться помітні історичні дати: 750-річчя ухвалення Великої хартії вольностей в Англії; 600-річчя вшанування пам'яті Яна Гуса; 150-річчя завершення роботи Віденського конгресу; 200-річчя утворення Священного союзу Росії, Пруссії та Австрії.
6. У 1861 р. відбулася низка важливих подій всесвітньої історії: скасування кріпацтва у Росії; розгортання громадянської війни у США, а через 20-ть років – проголошення Німецької імперії; завершення об'єднання Італії; утворення Паризької комуни та обрання канцлером Отто Бісмарка у Німеччині.
7. 22 червня в історії південнослов'янських народів та країн Європи відбулися кілька важливих подій: 1389 року турецьке військо здобуло перемогу над сербами у битві на Косовому полі; 1914 року здійснено вбивство намісника австро-угорського престолу Франца Фердинанда; 1918 року ухвалено Версальський мирний договір, а 1921 року – конституцію Королівства сербів, хорватів і словенців.
8. Через 3 роки після укладення Францією акту про перемир'я з нацистською Німеччиною розпочалася німецько-радянська війна, названа пробільшовицькими істориками Великою Вітчизняною.
9. В 1921 р. у світі відбулося кілька важливих подій: установлення фашистського режиму в Італії, утворення СРСР, а через 20-ть років – підписання декларації Об'єднаних Націй у Вашингтоні та утворення Української повстанської армії.
10. У 1945 р. на карті Європи постали нові держави: 7 вересня – Федеративна Республіка Німеччина, а 7 жовтня – Німецька Демократична Республіка, котрі через 51 рік ухвалили рішення про об'єднання в межах спільної території.

II. Прочитайте твердження і крилаті вислови. Назвіть імена й прізвища відомих історичних постатей, використовуючи для упізнання твердження, позначені римськими цифрами. Установіть відповідності між іменами й прізвищами упізнаних історичних постатей та мовленими ними крилатими висловами, позначеними арабськими цифрами. Коротко, двома-трьома реченнями, поясніть, з приводу котрих подій чи явищ могли бути вжиті ті вислови. Відповідь запишіть за схемою: ім'я та прізвище, римська цифра, арабська цифра, пояснення історії вислову. *Упізнання кожного імені й прізвища, установлення кожної відповідності між іменем і прізвищем, твердженням та крилатим висловом – 1 бал. Пояснення історії кожного крилатого вислову – від 0 до 2 балів. Всього – 18 балів.*

- I. Учасник Другої світової війни; противник расової дискримінації; ініціатор економічної стратегії «нових рубежів».
- II. Юрист, поліглот; вегетаріанець; організатор кампаній громадянської непокори.
- III. Учасник Першої світової війни; політик; співініціатор утворення антифашистської коаліції;

лауреат Нобелівської премії.

IV. Юрист; співзасновник «Братства тарасівців»; ініціатор створення української армії.

V. Публіцист, філософ; співзасновник Української хліборобсько-демократичної партії; посол гетьманського уряду у Відні; автор твору «Листи до братів-хліборобів».

VI. Політик, меценат; князь Священної Римської імперії; кавалер ордена Андрія Первозванного; ініціатор надання Києво-Могилянській колегії статусу академії; автор творів «Дума», «Горе тій чайці»

1. «Що то за народ, коли про свою користь не дбає і очевидній небезпеці не запобігає? Такий народ ... подобиться ... нетямущим тваринам».
2. «Немає нічого гіршого за демократію, але нічого кращого людство не придумало».
3. «Ненасильство – наймогутніша сила, котру має у розпорядженні людство».
4. «Україна для українців!»
5. «Не питай, що держава зробила для тебе, а запитай себе, що ти зробив для держави».
6. «Ніхто нам не збудує держави, коли ми самі її не збудуємо, ніхто з нас не зробить нації, коли ми самі нацією не схочемо стати».

III. Розгляньте порівняльну таблицю. Зіставте і порівняйте вказані історичні явища. У ті сектори, які із сусідніми не перетинаються, запишіть неповторні (відмінні) ознаки. У виокремлений товстими лініями сектор запишіть спільні ознаки. *Кожне правильно вказане твердження – 1 бал. Всього – 15 балів.*

Перша світова війна		Друга світова війна	
1.	1.	1.	1.
2.	2.	2.	2.
3.	3.	3.	3.
4.	4.	4.	4.
5.	5.	5.	5.

IV. Розгляньте фрагменти зображень історико-культурних пам'яток. Впізнайте кожну із пам'яток. Визначте автора, час, місце створення пам'ятки. Коротко, у межах 3-ти речень, опишіть вигляд тих елементів пам'ятки, яких не вистачає. *Визначення часу, місця та авторства кожної пам'ятки – 3 бали (1 бал за кожен показник). Опис елементів кожної пам'ятки, яких не вистачає – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 – відсутність відповіді, 1–2 бали – відповідь часткова, 3 бали – відповідь повна). Всього – 12 балів.*

1

2

V. Розкрийте зміст теоретичного питання: «Встановлення більшовиками однопартійної політичної системи в радянській Україні (1920–1925 рр.)».

Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії:

- відповідність змісту викладу умови завдання – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1-2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю);
- знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – від 0 до 3 балів;
- з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – від 0 до 3 балів;
- логічність та послідовність викладу матеріалу – від 0 до 3 балів;
- наявність висновків – від 0 до 3 балів;
- виявлення загальної ерудиції – від 0 до 3 балів;
- дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

VII. Розгляньте історичні карти. Впізнайте країну, що її зображено на тих картах. Визначте, який період історії впізнаної країни проілюстровано на кожній карті. Заповніть легенди карт, вказуючи необхідні умовні позначення. *Впізнання країни – 1 бал. Визначення періодів – 2 бали (за кожну карту – 1 бал). Заповнення легенд карт – 3 бали за кожну карту. Всього – 9 балів.*

Назва країни.	
Періоди історії впізнаної країни	
Карта 1.	
Карта 2.	
<p style="text-align: center;">КАРТА 1</p> 	УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ
<p style="text-align: center;">КАРТА 2</p> 	УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ